

Artà Un trimestre	0'75
A l'era any	4'00
Al l'extranger id.	6'00

Número solt
15 cts.

QUINZENARI CATÓLIC MALLORQUÍ

Artà 31 de Mars de 1921

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quatre Cantóns, 3

Al·leluia

Aquesta es la paraula màgica que la Iglesia Catòlica va diguent vint sigles fa i seguirà repetint-la fins a la fi del món. Però d'una manera especial la pronuncia durant el temps pascal: Al·leluia.

Pot ella veure a sos fills destrossats per les feres en el circ romà o entregats a les armes dels butxins; pot veurer-se opresa, i deumada durant tres sigles; pot, si importa, apareixer com a vensuda, però de la lluita en reix més forta, més coratjosa, més excelsa i com a càntic de victòria entona: Al·leluia.

Pot l'infern girar-se contra ella i voler anular-la; poden els poders de la terra maquinat el medís més horripilants per destruir-la però ella de cada vegada més forta, cada volta més animosa cantarà: Al·leluia.

¡Al·leluia! ¡Com un pl el cor aquesta gloriosa paraula!

Què importa el lluitar, què importa el sufrir, què importa fins el morir si s'ha de sortir victoriosa de la lluita, si s'ha de aixecar més enfortit dels sufriments, si hi ha seguretat de resucitar eternament?

La nostra vida es una lluita contínua i un seguit patiment, però alhora es també una victòria i un enfortiment continuat. Es una Passió contínua i es també una Pascua eternal. D'una banda les tenebres i agonies del Divendres Sant; per l'altra les resplandors de la matinalda del dia de Pascua. ¡Oh aquella auba matinal en que els àngels feren ressonar dins son misteriós silenci el primer al·leluia!

Remembrem-la anyalment en la diada de Pascua, i repetiguem sempre en nostre cor l'al·leluia fins a poder cantar ternament en la glòria celestial.

A. F.

La Creu

De la vostra creu, Jesús, no'n som digne, mes l'abraçaré, puix me la donau, de la vostra mà prenentla com signe d'eix amor immens amb que m'estimau.

Creu de Jesucrist, ¡que n'ets d'amorosa, axamplant al món tos braços oberts, hont la humanitat cansada reposa com un pelegrí que surt dels deserts!

Creu de Jesucrist, te vull per llureya, llureya real de Nostre Senyor; puix portes lo Sol que'l cel assoleya, te vull sobre'l pit, te vull sobre'l cor.

Te vull sobre'l pit com una coraça, te vull sobre'l cor com místich segell, que del fret del món rompuda le glaça, del foc de l'amor lo dexi vermell.

Te vull en mon braç com una rodella, te vull en més mans com un espasi que cap a l'infern sos llops arrestella com feya qui en tu d'amor se morí.

¡Oh creu de Jesús! sies ma estimada, lligat sia a tu de mans i de peus, sia a tu amb lo cós l'anima lligada amb aqueixos claus que obren los seus.

¡Oh creu de Jesús! sagrada bandera, dessota tos plecs vull viure i morir, tu m'ensenyarás del cel la drecera quan al durir són me puga adormir.

Aprés, al capçal de ma sepultura, com mon Àngel bó, les ales extèn. ¡Oh! dexamhi amb tu volar a l'altura lluny d'est cós de fanch que la fossa'm pren.

Jacinto Verdaguer

Altra vegada D. Antoni Maura, davant del fèretre del infortunat Dato, ha tengut la il·lusió generosa de constituir un ministeri nacional, trayent el carro del Estar de les rodes dels partits turnants. I altra vegada ha hagut de renunciar a la patriòtica il·lusió, que en ell es una convicció fonament arrelada. Ara li semblava l'hora més oportuna per intentar, no la concentració dels conservadors, sino la unió de les voluntats dins un programa de reconstitució nacional. i per aixó va cridar a consultes, estalviant aquesta engorrosa feyna al Rey, a casa seva, a les personalitats que li semblá capacitates i propicies a son generós intent. Fins se proposà donar-li entrada al Sr. Vazquez de Mella qui doná una excusa vertaderament colosal que tancava de cop. Era un *nego suppositum* recargolat, i prenent el barret se'n torna cap a casa seva. N'Ossorio i Gallardo, que anys ha se sent ministrable, tampoc volgué entrar en deliberacions, i manifestantse tan incondicionalment adicte a n'en Maura que fins se pot dir que es més maurista que Don Antoni, se'n aná de la reunió declinant tota participació en la combinació que's projectava.

Dos personatjes hi havia que's posaven al costat del gran patriota: en Cambó i en Romanones. Tots dos se pot dir que firmaven en blanc, per la prompta formació d'un ministeri que respongués a les imperioses exigències de la actualitat; fent constar, no obstant, el senyor Comte, que ell, amb aqueixa concordia, no indicava de ses idees i no hipotecava per res la seva significació política. En Cambó no feya cap reserva, ni mental ni explícita; sino que's trobava disposat a secundar els lleugers intents del home a qui la opinió pública considera'l més honrat i sincer dels polítics espanyols.

Sencetaren aleshores les deliberacions sobre quin havia de ser el programa del nou govern que no tendria res de personalista ni de parlidista. Començat se manifestaren, no les preocupacions de criteri, sinó les premisses de pandilla. En La Cierva, aleshores, es va guanyar la batalla. «La guerra es guanya a la poca».

estona de discutir, ja veçé en Maura qui li era impossible realisar son pla, i declinà la confiança que li havia fet el Rey, i's declarà *eliminat*.

Eliminat, aqueixa es la paraula que ell meteix usa en la nota donada sobre la reunió tenguinada a casa; i aqueixa eliminació den Maura significa que'l carro de la governació del Estat seguirá enfotjat dins de les fangoses roderes en que va marxant amb sotrac i entrebanca-des.

I aquí no ha passat res. dirán els idonis que baix la presidència anodina d'un Allendesalazar, anirán seguint anca-ranquejant com fins ara; fins que al Parlament se manifesti si pot o no comptar amb una majoria forta i disciplinada el partit que sens en Dato, ha quedat com acèfal, i surgesqui espontáneament una nova *iefatura*.

La eliminació den Maura serà definitiva?. Ell no és home per condemnarse al ostracisme; pero es de tómer que les ambicions personals desenfrenades, tapades amb la fulla de parra de la reconstitució dels dos grans partits, fassen impossible la realisació del ideals que sustenta amb fermesa l'il·lustre polític mallorquí.

J. C.

Durant els dies darrers de Setmana Santa tinguérem el gust de saludar al notable geòlec i distingit catedràtic de l'Institut de Tarragona D. Bartomeu Darder i Pericás el qual subvencionat per la *secció de geologia* del MUSEO NACIONAL DE CIENCIAS NATURALES ha aprofitat las vacances de Pasco per estudiar la formació dels terrenos de la Comarca Llevantina. En Darder es un geòlec consumat, apesar dels seus 26 anys es dels qui sostenen ben alt el nom de Mallorca dins el món científic.

Fa alguns anys se va presentar a la Societat Geològica de França, exposant i discutint les observacions particularíssimes que té fetes a Mallorca i té publicat una sèrie d'estudis els quals han d'esser forçosament consultats per els qui se dediquin a estudiar la geologia d'aquí.

En les col·leccions del nostre col·laborador el farmacèutic D. Llorens Garcías trobà interessantíssims exemplars que poren servir de guia per l'estudi de certs terrenos.

—El dia de Pasco la nostra vila va hostetjar als distingits metjes acompanyants del Dr. Ferrán, Drs. Pulido i Chabas els quals amb el President del Foment del Turisme D. Ferrán Alzamora visitaren lo més notable de la contrada comensant per la Parroquia i les Coves d' Artá. Al capvespre foren obsequiats amb xampany per els metjes de la localitat, els quals afanyosos de treballar per el bé del seu poble obtengueren la promesa de que les seria enviada VACUNA ANTIALFA del Dr. Ferrán perque la puguin injectar an els artanencs que ho desitjin.

De So'n Servera

Aquestes festes de Pasqua, els Congregants han representat en el seu teatre, el drama del salesians «Una venganza de Atila».

Ho feren beníssim tots els qui hi prengeeren part, i mereixen tots la més coral felicitació.

Per esser novells a la Congregació i per el seu acert en representar llur paper, cridaren l'atenció d'una manera particular els joves Biel Collecta i en Tomeu Mevet. Se demostraren artistes; creim que, sino ho descuiden i ben practiquen un poc, arribaran a esser consumats en l'art.

Dels demés no en parlam perquè ja son veis i coneguts de tot-hom en les seves obres.

Endavant joves Congregants de So'n Servera. Sou valents i encoratjits de lo més; perquè dementes en el vostre poble tot decau, voltros passant endavant amb els vostres propòsits, sense fer cas de les moltíssimes dificultats que se vos oposen peis vostres contraris.

Endevant...

Aquest periòdic està subjecte a censura eclesiàstica.

FERROCARRIL MANACOR-ARTÀ

INAUGURACIÓ FINS A SON SERVERA

S'acosta, s'acosta la fetxa p'el poble tant desitjada en que el ferrocarril partirà per primera vegada dins la nostra vall. Parxíxia un somni; casi no podem creure que arribàs a esser una realitat i ara ja heu tocam amb les mans. Fa pocs mesos encara que quant mos deien: «comensen a posar el rails a Manacor, s'acosten a Sant Llorens, ja arriben a Son Carrió, prest seran a Son Servera,» mos semblaven rondalles de fades o utopies de cervells exaltats; mes quant l'amic i mil voltes benemèrit artanenc D. Rafel Blanes Tolosa mos digué: Passat demà inauguram la via fins a Son Servera; quedau convidats, comensarem a dar-mos conta de que realment el tren s'acostava.

I hei acudirem. El dia 29 a les 11 i mitja partirem amb carruatge fins a l'estació de Son Servera aont una nutritiva brigada d'operaris estan acabant l'explanació hagent-hi ja posats els rails necessaris per fer les operacions de entrada i sortida del ferrocarril. En ella esperaven ja el Rt. D. Antoni Servera Rector d'aquella villa, el batle D. Antoni M.ª Nabot, Tinent primer i segon D. Gabriel Pons i D. Francesc Massanet amb tots els demés regidors, D. Mariano Servera, el medge D. Miquel Servera, el farmacèutic D. Juan Juan, el jutge D. Juan Llull, Segretari del Ajuntament Sr. Fluixà, i el Reverents vicaris D. Antoni Lliteres i D. Miquel Puigros i moltes altres persones que sentim no recordar.

De la nostra vila havia acudit una nutritiva representació formada per el batle D. Andreu Femenies, els metges D. Rafel Q. Blanes, D. Antoni Solivell, D. Rafel i D. Sebastià Blanes, el Rt. D. Francesc Fuster Pvre., el farmacèutic D. Llorens Garcies, Segretari D. Rafel Sard, Notari D. Lluís G. Pascual, Administrador de Correus D. Josep Carnicer, els propietaris D. Miquel Oleo i D. Llorens Tous i el qui escriu la present resenya.

En el moment d'esperar l'arribada del convoi que mos havia de dur a Manacor per esperar allà l'express en que venia la Comissió de la Companyia se camviaren les salutacions de rúbrica i sa feien afalagadors comentaris a l'activitat ultimament desplegada per deixar prest totalment acabada la nostra linea.

A la 1 i mitja se sent el ciulo de la locomotora qui aguaita magestuosa de devers Ca S'Hereu i avansa cap a nosaltros amb gallardia. Els bagons son assaltats de cop per els invitats i molts d'altres qui essent a l'Estació sentien la tentació de truir les primicies dels bellissims panorames que durant tot el camí fan estar en constant admiració al viatger.

Toquen la campana, ciula la locomotora i *tup tup, tup tup*, ja estam en camí de Son Carrió. Sortits de la primera trinxera de l'Estació quedam esglayats devant el paisatge més bell que pot veurer-se en tota la linea. P'els qui venen de Ciutat, vendrà a esser com u ia resum de tots els panorames qu'un a cada volta te qu'admirar.

Per una part el poble que queda an el fons baig del Puig de Sa Font com infant en la falda maternal i al altra part tota la planura verda i extensissima del ametlerar de Ca S'Hereu limitada per la franja blava de la mar i just al darrera la negrenca serralada de Son Jordi que guarda al peu com un gran llac la quieta cata del Port Vell. Més, mentres segueix la vista tan bell paisatge, mos quedam de cop desencantats per la trinxera de «Na Penyal» de pedra durissima, i a la sortida altra volta tenim devant un bellissim panorama. La Punta qui avansa com un llargandaix mar endins, una catifa de les més diverses tonalitats, allà en fora la Vaquera de Sa Punta i la plácida Cala Morlanda. Mos criden a la dreta perque vegem les cases de Sa Punta i al girar-nos ja nos trobam entre fosca dins el petit tunel del mateix nom. Sortits d'ell, mos veim davant amb un nou paisatge l'ametlerar de Sa Torre Nova, però entram tot d'una dins la gran trinxera de Son Viuli i passat l'altíssim terraplè que hi ha mos trobam devant Son Carrió flogaret de S. Llorens que ostenta al viatger sa nova Iglesia. El tren s'atura. Som a l'Estació d'aquest flogaret. Han passat 13 minuts desde la partida de Son Servera.

L'Estació es petitona, però de agradós aspecte. Te l'aire d'una jugueta.

Partim novament, i al ser dins Son Sureda passam per damunt el pont de tres uys i dins pocs minuts colombram en mig de l'immensa vall el poble de S. Llorens. Al fons la Serralada de Callicant que volta p'el Tresor, Coll d'Artà, Puig de les quatre lites i s'Estepar circuint així l'hermosa vall cardessana. El ferrocarril s'atura. Hem arribat a l'Estació de S. Llorens, qu'es de les més esbeldes de Mallorca. Situada damunt una altura se domina desde ella tota la vall. Vertaderament tengué una pensada genial l'enginyer qui triá aquest lloc.

Mentres això pensam, pam, vet-aquí qui passa. Es el capitá d'enginyers D. Juan Cerdó que sonriu satisfet com altra Miquel Angel devant l'estatua que acabava de crear. Sr. Cerdó, enhorabona. Però partim altra volta i ja estam en les entranyes del mon, dins el *túnel* que diuen de *Ses Genetes*. A la sorti la s'admiran nous paisatges de tons grisenc de garriga baixa; passada la trin-

xera de Son Nadal se veu al fons el campanar de Son Negre i més endins encara altra faixa blavosa de mar aont está enc avat el Port de Manacor. Prenim la trinxera de Son Galiana i per una pendent llarga i recte passam el Coll de Son Mas, quedant de cop dins el pla de Manacor. L'agulla del Campanar nos senyala el cel i nos convida a resar ue *credo* an el Sant Crist d'aquella ciutat; deixam el poble a l'esquerra i som a l'estació final del trajecte.

Passam allà una horeta i arriba per fi el tren en que ve la Comissió de la Companyia de ferrocarrils i representants de la premsa. Amb ell venen el Director Gerent D. Sebastià Feliu, el Segretari i Vis-president D. Rafel Blanes, el Qefe d'oficines D. Honorat Font, el de contabilitat D. Sebastià Gomila i el de l'Estació de Palma D. Miquel Puigcerver. Adamés hei veim el Rt. D. Francesc Esteve, D. Antoni Cano, D. Pere Murell Oleza. Per la premsa veim els Srs. Ferrer Oliver, Quetglas, Pinya, Vives, Ramis, Juncosà i Massanet amb altres Srs. que senti n no recordar.

Dispost a la marxa ja el ferrocarril hei pujen de Manacor el batle D. Josep Oliver, D. Monserrat Truyols i representació del clero parroquial. També hi venen de Sant Llorens el Batle D. Miquel Femenies, el jutge D. Mateu Duran, comissió del Ajuntament, el Sr. Rector Rt. D. Pere Santandreu, Segretari i Mossen Salvador Galmés, Notari esglesiasic.

Parteix el tren que al arribar a la boca del túnel de *Ses Genetes* ja descrit s'atura, a fi de donar lloc a que un retralista de la casa Amer tregui unes fotografies desde la entrada del túnel. Un minut després arribam a Sant Llorens aont romp la banda de la població amb un pas doble i la multitud de gent allà reunida s'abalansa per invadir els cotxos. Se serveix un refresc, s'afica la Banda dins un bagó i segueix la marxa. Dimunt el pont de tres uys de Son Sureda novament s'atura el tren per impressionar unes plaques i seguim fins a Son Carrió, aont s'uneixen a la comitiva el Vicari D. Jeroni Alomar i els propietaris D. Llorens Servera i D. Mateu Febrer.

Atravessam de nou l'hermosa campinya de Son Carrió a Son Servera i arribam an aquesta vila a les cinc i busques. Una gran multitud havia devallat fins a l'estació que ajuntada a la que debaixá del tren feia casi impossible el pas. Presidida aqueixa comitiva per les autoritats del poble i als acords de la Banda de Sant Llorens tocant «Les Caramelles» se dirigí a la Parroquia aont se resá una esació en acció de gracies anant després a La Sala aont se serví un esplèndid refresc en el que

el Director de la Companyia Sr. Feliu feu un breu i sentit parlament expressant a les autoritats i poble de Son Servera son agraïment per la entusiasma rebuda que les havia tributat, i el gust amb que havia vingut a la inauguració del nou ferrocarril per ser Son Servera un dels pobles pels quals sent més afecte. Forts aplaudiments i visques se ressonen al acabar.

La comitiva anà altra volta a l'estació per regressar cap a Ciutat i a la despedida al posar-se el tren en marxa, mentre la banda tocava desde un bagó, el poble entusiasmat intensa-

ment anava aplaudint mentre repetia els visques que se donaren a D. Rafel Blanes, al Sr. Feliu i a Son Servera.

Era l'hora de la tornada a la nostra vila i com es de suposar, l'entusiasme que ja havia pres a les totes dins el nostre cor davant la realitat que havíem vista amb els ulls i tocada amb les mans, del tren que s'acosta cap a can nostra, tot el camí sumiarem projectes de les festes i saraus que cal fer quant poguem inaugurar el tros d'Artà que, si Déu ho vol, serà dins molt pocs mesos, tal volta a final de maig.

EL P. RECOLONS A ARTÀ CONFERENCIA

No sempre se presenten en la vida dels pobles ocasions de sentir o admirar les primeres figures del món de les lletres, de l'art, o de les ciències, així es que el dia que la Providència nos depara una d'aquestes ocasions es un vertader aconeixement.

Així ha socceït amb la venguda a la nostra vila del P. Recolons de la Companyia de Jesús que's sens dupte un dels millors oradors sagrats dels temps actuals.

Sa iniciativa la tengué el bon patrici artanenc D. Rafel Blanes Tolosa qui tantes i tant grans proves te donades de son amor a la nostra vila, i secundat-lo els Consells de la Caixa Rural organisaren l'acte que obtengué un gran èxit.

Arribà a Artà el dia de Pasco a les 5 i mitja del capvespre. A la senyorial casa de D. Rafel Blanes, l'esperaven les autoritats, clero parroquial i les persones més distingides de la població. Vengué amb l'automòvil de D. Juan Vicens acompanyant-lo aquest Sr. el Fiscal esglesiàstic D. Francesc Esteve Pvre i D. Rafel Blanes.

Després d'uns moments de descans, se dirigí la comitiva an el Teatre Principal, qu'estava ja de gom, en gom, tot persones majors, homos la gran majoria.

Una volta al escenari i apagats els aplaudiments amb que'l públic el rebé, s'aïsa D. Rafel Blanes per fer-la presentació del famós orador.

Digué que la fama que rodetjava an el P. Recolons era mundial, lo qual excusava l'haverne de fer apologia. Les seves repetides vengudes a l'alma han fet que'l públic de la Capital de Mallorca s'haja anat entusiasmat més amb ell tant com l'ha anat sentint i sobre tot en la predicació de la prop passada. Corema a La Seu ha testimoniat l'admiració que per ell sentia.

De part de tots els reunits li donà les gracies per els sacrificis que re-

presentava la seva venguda i acabà amb una súplica a la Verge de Sant Salvador perque li perdonàs no haver-li fet s'acostumada visita en les seves vengudes a la vila, pel desitj de sentir novament al P. Recolons i perque fassa que la llavor qu'ell escamparia en la seva conferencia fos fructifera i se puguin tocar prest sos resultats

Acabat son bell parlament una folta salva de mansalletes ressonà dins el teatre que se uniren a l'ovació amb que fou rebut el P. Recolons al alçar-se per parlar.

Comensà aquest, sa eloquentissima conferencia diguent que si ell se trobava allà únicament se devia a D. Rafel Blanes que havia fet tot quant havia pogut per fer-lo venir a pesar del gran cansament que duia després dels sermons coresmals. Diu qu'està entusiasmat per Mallorca descriguent amb galanes frases el paisatge i caràcter mallorquí. Va a parlar clar perque si una cosa rebutja es la hiparesia que està avui tant en moda, sentint molt que la costum que te de parlar en castellà per haver viscut moltissims anys a fora de Catalunya l'obligui a desistir de parlar en l'hermosa llengua mallorquina.

Entrant en materia retreu l'antic espantall de l'ob-curantisme paraula amb que se comprenia tot lo que feia olor de frares de clero, de religió. I parla seguidament de la ciència, retreguent la protecció qu'en tot temps li ha dispensada l'Església Catòlica que conta dins les llistes dels més grans sabis amb la part més numerosa de frares i sacerdots, i fustiga durament als pseudo-sabis, als pedants del modernisme, als xerraires incults que parlen sempre en nom de la Ciència.

Entona després un himne a la llibertat, a la verdadera llibertat de la que es estada sempre l'Església la més gran impulsora i amb parrafades eloquentissimes que atreia l'audito-

ri de cada volta més, combat a tant retreta llibertat de pensament quant les Biblioteques se veuen desertes i els pretendents de sabis forjen sos escrits amb el fum del tabac i la fortó del alcohol; la llibertat de impremta, la llibertat de emissió del pensament que tan de mal causa en les multituds incautes que llegeixen certs periódics. Atacà an els periódistes sense preparació ni capacitació científica i per dar mes forsa a sos atacs i amenidat a la conferencia conta un fet socceït en el Congrés espanyol, i treu per conseqüència que cal llegir amb prevenició certa premsa que no sempre se bassa en la veritat.

Toca de pas les modes indecetes en les dones que duen al llibertinatge i exciten a la deshonestitat.

Pinta de ma mestre el cuadro esgarriós de la guerra mundial, en el qual sols se sentia una veu pacificadora, la del Papa que han volgut apagar els qui ara se queixen si ha vengut el més espantós bolxevisme l'anarquisme que no sols repeteix els crims en els carrers de les ciutats espanyoles sinó que fins ha arribat a l'atentat contra la primera autoritat. Pegà fort contra l'intangibilitat dels diputats perque a voltes se fa servir per les més vils baixeses corroborant ses afirmacions amb la ressenya de fets per ell presenciats i anécolotes que exciten les rialles de la concurrència.

Recomana l'honradesa i el respecte a la autoritat, perque diu: danau-me un poble honrat i no se necessiten lleis. Si sufrim governs dolents es perque la colectivitat es deshonorada, que cada poble té els governs que se mereix.

Descriu l'home perfecte, i diu que no pot esser-ho el qui no te fe, i el que no compleix els preceptes de l'Església, ja que fora de l'Església no hi ha honradesa possible. Prova la immortalitat de s'ànima i diu que ls qui la neguen no poden esser cavallers perfectes ni poden alternar amb les persones honrades perque no son més que besties.

Pren peu de tot lo dit per concluir que els perfectes cavallers i els pobles honrats no poden esser indiferents en religió. Tributa un elogi a Artà i finalment pregunta que deu haver ell de contestar an els qui li preguntin si Artà es un poble honrat, religiós, i si compleix con a bon cristià i diu que els seus aplaudiments serán la contestació afirmativa o l'expressió del propòsit d'esser-ho amb tot el cor.

No un aplaudiment, sino una entusiasta ovació seguí la seua eloquentissima conferencia. Havía durat cinc quarts d'hora i al públic li havia semblat un instant, tant era el gust amb que seguien tots els paragrafs del il·lustre orador a cada un

dels quals seguien fortes mansballetes.

Acte seguit s'alsà el Rt. Ecónom Sr D. Juan Rubí qu'agraí en nom de tots la conferència i estimulà al poble a posar en pràctica els consells del conferenciant. El públic sortí altament satisfet i es segur que gaudirà per estona bon recort del P. Recolons.

Acabada la conferència se dirigí a ca D. Antoni Solivellas ont s'hos-terjava.

Tenim en gran honor poder tributar un fervent elogi a la Comissió organitzadora per l'acert amb que cumplicà sa missió.

EL NOU ORFEÓ

Així com en el comensament de la riolera primavera d'estiu, de dins els verdosos vergés i d'entre les esponeroses sementeres s'ouen els primerencs rosinysols, així, en aquestes pasades festes de dins el reculliment de l'Església i del solitari claustre del antic convent de Pares Franciscans d'aquest poble, s'han sentit les primeres volatetjades del nou Orfeó que baix la batuta del Pare Amorós, ha format la Jovintut Seráfica.

Un pler de l'ànima sentiren els qui religiosament escoltaren el patètic «Miserere» a 4 veus, i un motet del célebre Gounod, cantat per 60 homes veis i joves, la nit del Dijous Sant i forta gaubansa s'apoderà de les sisentes persones que pasaran un parell d'hores sentint les ben afinades pessets, mesclades en divertits sainetes representats pels socis de la Jovintut Seráfica.

Enhorabona, i avant, fora empagament, així se comensa el resurgiment dels pobles; ben venguda sias Jovintut Seráfica amb el teu nou orfeó.

INSECTES PERJUDICIALS A L'AGRICULTURA

EL CORC DEL PÈSOL

Acabament

Una vegada instalat enmig del xixaró, el cuc menjà, i menjà sense assaciament engreixant tant com roega i aixampla la seua cel·la. Acabat el seu creixement i en previsió de la surtida del insecte perfect obri un pou fins a la pallarofa o cuberta del pèsol la qual queda com

una porta qui tanca l'habitació. Allà se transforma en ninfa.

En el mes d'agost comensen a vourerseen els xitxaros unes taques negres fondees, senyal evident de que l'insecte ha deixat el seu vestit de ninfa i ha acabat el seu desenvol·lo.

Per el setembre que encara hi ha flors abundants, surten molts a l'exterior disposats per xupar la mel abundant que aquelles les proporcionen. Venen després els primers frets i tots els que no han sucumbit a algun dels molts enemics naturals que les persegueixen, cerquen un refugi, dins el qual passen quietes l'hivern, fins que en la pròxima primavera, tornen a començar el cercol de la seva vida.

De l'observació de les costums del corc, en treim la conseqüència de que, qui fa el mal es la larva i el fa en el camp lluny dels nostres graners. L'insecte en el seu estat perfect es completament inofensiu.

Juan de Binialgorfa.

CRONICA

DE LA TEMPORADA. —Encare que hajem ja entrats en primavera el temps ha seguit variable com sol socceir en el mars. D'ades de sol, de vent, d'humitat; de tot ha fet en la present quinzena. El Dijous Sant ploqué; el Divenres també a estones i el dilluns de Pasco horabaixa també provà de brusquetjar.

ESTAT SANITARI —Tant com entram en primavera millora el poble en salut. No hi ha gracies a Deu epidèmia de cap classe, ni malalts coneguts de molta gravetat. Que duri.

MEMORIA. —El Crèdit Balear mos ha obsequiats amb un exemplar de la «Memoria» que publicà del exercici econòmic de 1920. Agraim l'obsequi.

DESGRACIA. —El Divenres Sant treballant a la via del ferrocarril en Raül de Ses Eres tengué la desgracia de que li caigués una pedra grossa damunt un peu que li feu una ferida important. Li desitjam pronta cura.

CASAMENT. —Avui 31 de Mars ha contret matrimoni a la Parròquia en Gabriel Ginart Gil, fill de sa fornera des carré de la Puresa, amb na Antonina Fernandez Ginart filla de Mestre Perico Manuel. Els novis sortiren després cap a Palma i Barcelona. Que puguin estar molts anys plegats.

Setmana Santa

Amb la solemnidad acostumada se celebraren en els Dies Sants, les funcions litúrgiques en les Esglésies de la nostra vila. Resultaren molt lluides especialment les processons del Dijous i del Divenres a les que hi acudí una ger-nació que no estam acostumats a veure-hi. En la del Divenres heu contarem

356 ciris, lo qual prova lo hermosa que havia de ser.

—La processó del combregar general en la mitjana festa fou també molt llarga haguent-hi 23 persones rendides an a qui visità el bon Jesús.

REGISTRE

Naixements

Mars

Día 1.---Margalida Nabot Ber-gues; Tit.

Día 4.---Catalina Gili Carbo-nell; Sua.

Día 12.---Bàrbara Sureda Amo-rós; Peixa.

Día 12.---Miquel Carrió Cur-sach, des Rafalet.

Día 15.---Margalida Riera Gi-nart; Barret.

Día 15.---Maria Dantús Sancho.

Día 15.---Antoni Esteva Sullá; Regalat.

Día 18.---María Ferrer Ginart; Canet.

Día 19.---María Dalmau Solive-llas; Baroy.

Día 20.---Francesc Morey Bau-zá; Roig.

Morts

Febrer

Día 27.---D. Miquel Sancho Es-teva, Segretari de 71 anys viudo. Reblandiment des cervell.

Día 27.---Tonina Jaume Guis-càfré; Pistola, casada, 43 anys. Tuberculosis pulmonar.

Día 27.---Gabriel Ginart Esteva; Corona, 26 anys. Tuberculosis pulmonar.

Mars

Día 1.---Pere Nadal Gayá, Pár-vul, 2 dies.

Día 9.---Juan Lliteres Mestre; 2 mesos, bronco neumonia.

Día 9.---Jaume Gelabert Serve-ra; casat, 50 anys. Tabes dorsal.

Día 10.---Gabriel Gil Moyá, ca-sat, 71 anys. Embolia pulmonar.

Día 10.---Bàrbara Mestre Tous, 90 anys, Botera veyá, viuda, de vellesa.

Día 11.---Josep Rodríguez Li-teras; 81 anys, de debilitat senil.

Día 11.---María Sureda Boma-nias; 64 anys, viuda. Reblan-iment des cervell.

Día 23.---Juana María Cervena Ginart; Leva, 30 anys, viuda. Angina de pit.

Gran Colmado Artanenc d'en GUIEM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licor, dolces, galletes, etc., etc. ● Grandiós surtit e Perfumeria

Aquesta casa es s'única depositaria dins Artá del ANIS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: **CARRÉ DE PALMA 3 ARTA**

L'agencia Bujosa (e) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsevol encàrrec se li fassa per l'interior i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá i **CARRE DE PALMA N.º 3** - Despaig a Palma: **ESTANC DES BANC DE S'OLI**

GRANDES ALMACENES

San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

Laneria	Zapateria	Pañeria	Bordados
Lenceria	Confecciones	Pañoleria	Tapicerias
Camiseria	Corseteria	Corbateria	Alfombras
Merceria	Sederia	Bisuteria	Perfumeria

ABRIGOS CAPOTES PALLIZAS IMPERMEABLES

Artículos para luto -- Géneros de punto -- Bastones
y paraguas -- Artículos de viaje

SASTRERIA - MODISTERIA - CAMISERIA

Mantas de Lana - Chanclos de Goma

Gran sección de Peletería

Ventas al contado-Precio fijo-Teléfono, 217--PALMA- *Esta casa no tiene sucursales*

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTÁ

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

Ensaïmades i panets

En lloc se torben millors que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pastisseria

TAMBE SE SRVEIX A DOMICILI

Nétadat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis ARTA

IIUEPI!!

A més bon preu que ningú compra carros
carretons eu qualsevol estat estiguen mestre

Gabriel Carrió

(a) **FUYA DES QUATRE CANTONS**

Gran establiment d'en **Miquel Garau** Centro, 3-Artá

Sempre, Sempre, derrerres novedats en **MERCERIA** ● Extens surtit de **PERFUMERIA**

COLMADO

AMB CONSERVES DE TOTA CASTA

Representant dels licors de la casa MORENO amb el seu acreditat

Anís Miramar

Máquinas de cosir **SINGER** al contat i a pagues

No deixeu de visitar-lo amb la seguretat de que quedareu amb ganes de tornar hi